

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 21/1494-1
Saksbehandler Ågot Bugge

Utvalg	Møtedato
Kulturutvalget	14.04.2021

Strategi for frivillighet i Risør kommune til høring

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Frivilligstrategien legges ut på høring for å gi interesseorganisasjonene, enhetene, lag og foreninger, samt andre interesserte mulighet til å påvirke strategien. Høringsfrist: 15. mai.

Vedlegg

Utkast til Strategi for frivillighet i Risør kommune til høring

Veileder for frivillig innsats i Risør kommune til høring

Kort resymé

Frivilligstrategien bygger på relevante mål og strategier i kommuneplanen. Den skal beskrive dagens situasjon i Risør og synliggjøre utviklingsmulighetene for at frivillig sektor, næringsliv og offentlige aktører kan samhandle til det beste for innbyggerne. Det frivillige arbeidet skal ikke erstatte de tjenestene som Risør kommune er pålagt å yte innbyggerne etter lov og forskrift, men skal være et viktig supplement til dette. Utkast til strategi som her foreligger, er en start på et arbeid som vil defineres nærmere i tiden som kommer, og synliggjøres i kommunens styringsdokumenter (HP/ØP, årsplaner og årsmeldinger), samt ved rullering av kommuneplan.

Saksopplysninger

Bystyret vedtok følgende (sak 20/96): *Rådmannen legger i løpet av høsten 2020 fram en egen sak til politisk behandling der temaet er kommunens arbeid med det frivillige Risør. Endelig beslutning rundt evt. opprettholdelse av en egen stilling som frivillighetskoordinator blir tatt i etterkant av denne.*

Kommunedirektøren mener at den frivillige sektoren i kommunen er svært viktig, og vet at dette kommer til å bli et viktig satsingsområde fremover. Det er samtidig et område som er i endring, og hvordan vi jobber med det frivillige arbeidet vil bety mye for hvordan kommunen kan løse sine oppgaver fremover. Det frivillige arbeidet er sånn sett et område som sprer seg på tvers av tjenesteområdene i kommunen, og Frivilligsentralen kan være ett bindeledd i dette, men ikke nødvendigvis det utførende leddet.

Kommunedirektøren ønsket å se frivilligkoordinatorfunksjonen i sammenheng med kulturkoordinatorstillingen. Kulturkoordinator skulle ha daglige kulturoppgaver på Risørhuset, i tett samarbeid med kultursjefen, og dessuten videreutvikle arbeidet ved frivilligsentralen og en mer integrert kulturenhet med forankring på Risørhuset. Tiden etter at kulturkoordinator ble ansatt høsten 2020 har vært preget av koronatiltak, kultursjefens tidvise sykefravær og deretter oppsigelse. Arbeidet med Strategi for frivillighet i Risør kommune har allikevel fortsatt og en større forståelse for frivillighetens rolle har vokst frem gjennom arbeidet.

I forbindelse med behandling av Handlingsprogram og økonomiplan (HP/ØP) 2021-2024 med budsjett 2021 (PS 20/182), ble følgende tekstforslag vedtatt, punkt 6b) *Frivilligsentralen. Frivilligsentral skal drives med høy aktivitet og en god organisering av oppgavene. Det statlige tilskuddet til Frivilligsentral brukes i sin helhet til lønn til frivilligkoordinator og drift av Frivilligsentralen.*

Frivilligstrategi

Arbeidet med å utarbeide en strategi for frivillighet startet etter ansettelse av ny kulturkoordinator på Risørhuset i september 2020. Målet var å forankre frivilligstrategien administrativt, politisk og blant Risørs lag og foreninger m.fl. Sammen utarbeidet kultursjef (prosjektleder) og kulturkoordinator en plan for arbeidet med strategien og gjennomførte dialogmøter med lag, foreninger, utvalg og ideelle organisasjoner for å jobbe frem et kunnskapsgrunnlag og kartlegge frivilligsektorens ønsker og behov i Risør. Arbeidet med Frivilligstrategien har vært presentert for Eldrerådet og Råd for personer med nedsatt funksjonsevne to ganger og i Kulturutvalget i september og november 2020. Frivilligsentralens nåværende styre har vært invitert til dialog om blant annet styrets sammensetning, vedtekter og rolle i det frivillige arbeidet.

Parallelt med å utvikle Strategi for frivillighet i Risør kommune ble Planstrategien for Risør kommune utarbeidet og vedtatt høsten 2020. Her foreslo Kommunedirektøren to nye plannivåer (strategi og melding), og Frivilligstrategien følger malen for strategi.

Utkast til Frivilligstrategi og forslag til prioriterte tiltak

Vedlagt følger kommunedirektørens forslag til Strategi for frivillighet i Risør kommune og arbeidet i tiden framover. Utkastet er utarbeidet av en ressursgruppe nedsatt i januar 2021, og denne gruppa er tiltenkt en sentral rolle også i realisering av strategien. Av hensyn til tilgjengelige ressurser i organisasjonen må tiltak gjennomføres i takt med at sentrale personer fases inn og digitale plattformer tas i bruk. Nåværende BTI-koordinator, Malin Paust, som er tiltenkt en sentral rolle i det frivillige arbeidet, er i stor grad opptatt med andre ansvarsområder ut 2021 og ny kultursjef forventes å være operativ fra og med august 2021. Det arbeides med å tilføre ressurser som allerede nå kan utføre oppgaver ved Frivilligsentralen/tillagt frivilligkoordinator i oversikten over prioriterte tiltak nedenfor.

Styret for Frivilligsentralen skal ihht gjeldende vedtekter bestå av 7 medlemmer: Leder, et styremedlem og et varamedlem er politisk oppnevnt av bystyret og sitter hele valgperioden. 2 medlemmer og et varamedlem utpekes av Risør kommune v/kommunedirektøren og sitter i 2 år. 3 medlemmer med varamedlemmer velges på årsmøtet for 2 år av gangen: 1 medlem /varamedlem fra sentralens frivillige, 1 medlem /varamedlem fra frivillige organisasjoner og 1 medlem/ varamedlem fra brukerorganisasjoner. Det ble avholdt årsmøte november 2020. Da ble det vedtatt at plan for videre arbeid, oppdatering av vedtekter og styreroller må håndteres i neste møte. Sittende styre skal møtes i april for å også uttale seg i forbindelse med høring av utkast til frivilligstrategi.

Prioriterte tiltak i perioden 2021-22

Satsingsområde	Tiltak	Ansvar	Medvirkende	Tidspunkt
Barn og unge	Utnytte tilskudd til sommerskole for elever på 1.-10 trinn (Udir).	Frivilligkoordinator	Skolene, lag og foreninger	Sommer 2021
Alle	Etablere/oppdatere digitale løsninger https://risor.frivilligsentral.no/ http://frivillig.no/ https://www.ungfritid.no/	Frivilligkoordinator	Frivilligsentralens ressursgruppe, alle berørte enheter, lag og foreninger	2021
Frivilligsentral	Definere Frivilligsentralens styres rolle, vedtekter og mandat	Frivilligsentralens styre	Kommunedirektøren, Frivilligsentralens ressursgruppe	2021
Mobilisere frivillige	Implementere veileder	Frivilligkoordinator	Alle berørte enheter, Frivillige lag	H 2021
Møteplasser	System for sambruk, booking av lokaler	Område samfunnsutvikling	Enhet for eiendom, Kultur, skoler,	2021
Unge	Allemed-dugnad	Frivilligkoordinator	Alle berørte enheter, Risør ungdomsråd, frivillige lag	2022
Utstyr	Etablere utlåssentral?	Frivilligkoordinator	Alle berørte enheter, Frivillige lag	2022-23
Eldre	Frivillige inn i helse og omsorgstjenesten	Frivilligkoordinator	Kultur, Eldrerådet, frivillige lag	2022

Organisering av arbeidet

«FRIVILLIGSENTRALEN» og koordinering av frivillighet					
Overordnet organisering og koordinering av frivilligheten gjennom blant annet utnyttelse av tilskuddsordninger og digitale kanaler som: https://risor.frivilligsentral.no/ : Aktivitetskalender, nyheter, mm i Risør, http://frivillig.no/ : nasjonal oppslagstavle for oppdrag til nye frivillige, https://www.ungfritid.no/ : oppslagstavle for varige fritidsaktiviteter for barn og unge. Hovedansvar: Malin Paust.					
	Oppvekst	Samfunnsutvikling			Helse og omsorg
	Kommunalsjef oppvekst	Kultursjef (utlyst stilling): Sentral oppgave knyttet til samhandling innen kunst, kultur, idrett og frivillighet. Ansvar for tildeling av økonomiske midler til lag og foreninger		NAV-leder	Rehabilitering og hjemmetjenester
Ressurs	BTI-koordinator Malin Paust	Kulturkoordinator Ågot Bugge	Biblioteksjef Anita Vestervik	Flyktning/Sosial Kristin P. Aasbø	Fagutv. rehabilitering Christine K. Sønningdal
Ansvar (blant andre)	<ul style="list-style-type: none">Tverrfaglig samhandling for utsatte barn og ungeFolkehelse	<ul style="list-style-type: none">Ungdommens programrådKino/scene	<ul style="list-style-type: none">SpråkcaféSommerles	<ul style="list-style-type: none">Brukere med behov for aktiviteterAktivitetsplikt	<ul style="list-style-type: none">Kosthold, trening, røykeslutt mm v/FrisklivssentralenFrokostverter/aktiviteter for eldre
Arena (blant andre)	Skolene som nærmiljøanlegg	Risørhuset Scenehuset	Biblioteket Litteraturrommet	Havnegata 8 Lisand Arbeidsparken	Frydenborgsenteret Tjenna Alderssenter

Kommuneplan

Risør kommunes hovedmål er at *vi skal vokse gjennom samarbeid og attraktivitet.*

En viktig tilnærming for å nå målene fremover, er samarbeid. Små og mellomstore kommuner blir i større grad avhengig av samarbeid og samhandling internt, med andre kommuner, med næringsliv, private aktører og frivillige for å kunne levere effektive tjenester og tilpasse oss fremtidens utfordringer. Vi må skape gode arenaer for samhandling for å finne gode løsninger i felleskap.

Frivillighet i denne sammenheng blir et sentralt tema. Frivilligstrategien skal synliggjøre hvordan Risør kommune vil mobilisere alle gode krefter, internt og eksternt, for å arbeide målrettet med dette i tiden framover.

Folkehelse og levekår

Fellesskapet er en av våre viktigste vaksiner, uttalte helseminister Bent Høie da han la fram folkehelsemeldinga i 2015. Frivilligheten er selve hjørnesteinen i fellesskapet vårt. Norge er verdensmestere i frivillighet, men vi må få flere til å delta – spesielt folk med lavere sosioøkonomisk status. Frivillighet er viktig for et levende lokalsamfunn og demokrati i velferdssamfunnet og er dermed utslagsgivende for folkehelsen i Norge¹. I folkehelsemeldinga fra 2019, Gode liv i eit trygt samfunn forsterkes innsatsen på tre utvalgte områder: tidlig innsats for barn og unge, forebygging av ensomhet og mindre ulikhet i helse.

Vurderinger

Risør kommunes Frivilligstrategi skal gi et oversiktlig utgangspunkt for videre samarbeid om å mobilisere og støtte den frivillige innsatsen. Dette første utkastet som nå foreligger kan bli enda bedre gjennom engasjement fra kommunens ulike tjenesteområder, råd og utvalg, lag og foreninger som berøres, som kan gi innspill slik at strategien i enda større grad kan svare på behov og utviklingstendenser før endelig behandling i kulturutvalg og bystyre, forhåpentlig før sommeren 2021.

Kommunedirektørens konklusjon

Kulturutvalget legger utkast til Frivilligstrategi og medfølgende Veileder for frivillig innsats ut på høring. Høringsfrist: 15. mai.

¹ <https://www.frivillighetnorge.no/nyheter/frivilligheten-gir-bedre-folkehelse/>